

**FÖRSÄKRINGSVILLKOR
FÖR ANSTÄLLDA INOM KOMMUNER, LANDSTING,
REGIONER, TROSSAMFUNDET SVENSKA KYRKAN
OCH VISSA KOMMUNALA BOLAG**

AGS-KL

**AVGIFTSBEFRIELSE-
FÖRSÄKRING**

TFA-KL

2008

KOLLEKTIVAVTAL OM AVTALSGRUPPSJUKFÖRSÄKRING OCH TRYGGHETSFÖRSÄKRING VID ARBETSSKADA samt AVGIFTSBEFRIELSEFÖRSÄKRING FÖR ANSTÄLLDA INOM KOMMUNER, LANDSTING, REGIONER, TROSSAMFUNDET SVENSKA KYRKAN OCH VISSA KOMMUNALA BOLAG

Sveriges Kommuner och Landsting, Arbetsgivarförbundet Pacta (avser endast Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL) och Svenska kyrkans Församlingsförbund å ena sidan samt Svenska Kommunalarbetsareförbundet, OFRs förbundsområden Allmän kommunal verksamhet, Hälso- och sjukvård samt Läkare jämte i förbundsområdena ingående organisationer, Lärarnas Samverkansråd samt AkademikerAlliansen och till AkademikerAlliansen anslutna riksorganisationer å den andra sidan har för anställda inom kommuner, landsting, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala bolag träffat överenskommelser om

- avtalsgruppsjukförsäkring (AGS-KL) med giltighet fr o m den 1 juli 1974,
- trygghetsförsäkring vid arbetsskada (TFA-KL) – före den 1 juli 1977 benämnd trygghetsförsäkring vid yrkesskada (TFY-KL) – med giltighet fr o m den 1 september 1974 och
- Avgiftsbefrielseförsäkring för anställda i kommuner och landsting m fl med giltighet fr o m den 1 januari 1998 samt Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL med giltighet fr o m den 1 januari 2008.

Utöver försäkringsvillkor för var och en av försäkringarna har parterna överenskommit om

- gemensamma försäkringsvillkor för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring, innehållande främst bestämmelser om försäkringsavtal, premier, uppgiftsrapportering och dylikt, med giltighet fr o m den 1 januari 2000.

Försäkringsgivare är för

- AGS-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring/Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL
AFA Sjukförsäkringsaktiebolag (AFA Sjukförsäkring),
org nr 502033-0642.
- TFA-KL AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag (AFA Trygghetsförsäkring),
org nr 516401-8615.

Bestämmelser om skyldighet att teckna AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring/Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL har intagits i kollektivavtalen mellan berörda arbetsgivare och arbetstagarorganisationer.

Denna handling innehåller de av försäkringsgivarna – i enlighet med överenskommelser som träffats av de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet – fastställda försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL respektive Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL samt de gemensamma försäkringsvillkoren samtliga gällande fr o m den 1 januari 2008.

För försäkringsfall som inträffat tidigare än den 1 januari 2008 gäller de försäkringsvillkor som gällde då försäkringsfallet inträffade.

Stockholm i december 2007

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRKORTNINGAR I TEXTEN 3

GEMENSAMMA FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR AGS-KL, TFA-KL OCH AVGIFTS-BEFRIELSEFÖRSÄKRING 4

Överenskommelser om villkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring	4
Försäkringsavtal	4
Kollektivavtal om anslutning till AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring	4
Försäkringsavtals giltighetstid	4
Försäkringsavtals omfattning	4
Försäkringarna för företagare, make m fl	5
Garanti	5
Premier	5
Arbetsgivarens uppgiftsskyldighet	5
Undantag från eller tillägg till försäkringsvillkoren	6
Ändring av försäkringsvillkor	6
Omprövning	6
Nämnder	6
Twister	6
Försummelse m m	6
Force majeure	7

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR AGS-KL 8

Försäkringsvillkor m m	8
Rätt till AGS-KL-förmåner	8
Ersättningstid	9
Ersättningens storlek	9
Värdesäkring	10
Åtgärder vid försäkringsfall	10
Försäkringens giltighet vid och i samband med krigs-tillstånd	10
Månadsersättningstabell	11

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR AVGIFTS-BEFRIELSEFÖRSÄKRING FÖR KAP-KL 12

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR TFA-KL 14

Försäkringsvillkor m m	14
Skadefall som omfattas av TFA-KL	14
Ersättning under akut sjukdomstid	14
Ersättning vid invaliditet	15
Ersättning för rehabilitering	15
Ersättning vid dödsfall	15
Efterskydd	16
Allmänna bestämmelser	16
Skadeförebyggande verksamhet	17

BESTÄMMELSER FÖR AGS-KL OCH TFA-KL VID UTLANDS-TJÄNSTGÖRING 18

Bestämmelsernas omfattning	18
Allmänna bestämmelser vid utlandstjänstgöring	18
Bestämmelser om TFA-KL vid utlandstjänstgöring	18

SÄRSKILDA FÖRSÄKRINGSVILLKOR OM TFA-KL GÄLLANDE FÖRTROENDE-VALDA 19

UPPLYSNINGAR 20

FÖRKORTNINGAR I TEXTEN

Svenskt Näringsliv

= Föreningen Svenskt Näringsliv

LO = Landsorganisationen i Sverige

PTK = Förhandlings- och samverkansrådet PTK

AFA Försäkring

= Gemensam organisation för AFA Livförsäkring, AFA Sjukförsäkring och AFA Trygghetsförsäkring

AFA Sjukförsäkring

= AFA Sjukförsäkringsaktiebolag

AFA Trygghetsförsäkring

= AFA Trygghetsförsäkringsaktiebolag

AGS-KL = Avtalsgruppsjukförsäkring för anställda hos kommuner, landsting, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala bolag

ITP = Industrins och handelns tilläggspension för tjänstemän

KTP = Kooperationens tilläggspension för tjänstemän

PB = Pensionsbestämmelser

PFA = Pensions- och försäkringsavtal

PSA = Avtal om ersättning vid personskada (Statens Personskadeavtal)

TFA-KL = Trygghetsförsäkring vid arbetsskada för anställda hos kommuner, landsting, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala bolag

TFY-KL = Trygghetsförsäkring vid yrkesskada för anställda hos kommuner, landsting, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala bolag

AFL = Lag om allmän försäkring

FAL = Lag om försäkringsavtal

LAF = Lag om arbetsskadeförsäkring

SjLL = Sjuklönelagen

GEMENSAMMA FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR AGS-KL, TFA-KL OCH AVGIFTSBEFRIELSEFÖRSÄKRING

Överenskommelser om villkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring

§1 För försäkringsavtal – tecknat av kommunal arbetsgivare – gäller dessa gemensamma försäkringsvillkor försäkringsvillkoren för avtalsgruppsjukförsäkring (AGS-KL), trygghetsförsäkring vid arbetskada (TFA-KL) samt Avgiftsbefrielseförsäkring och Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL (i fortsättningen under gemensam benämning Avgiftsbefrielseförsäkring), om inte annat angetts i försäkringsavtalet. I övrigt gäller de bestämmelser som fastställts i överenskommelser som träffats av de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet.

§2 I de i § 1 nämnda villkoren och överenskommelserna hänvisas i vissa fall till särskilda bestämmelser eller beslut som kan meddelas av försäkringsgivare för AGS-KL, TFA-KL respektive Avgiftsbefrielseförsäkring.

Försäkringsavtal

§3 Försäkringsgivare är för AGS-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring AFA Sjukförsäkring och för TFA-KL AFA Trygghetsförsäkring. Försäkringsavtal om AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring träffas mellan arbetsgivare och Fora AB (nedan kallat Fora), som företräder försäkringsgivarna.

§4 Försäkringsavtal ingås enligt följande.

Arbetsgivaren insänder en för försäkringarna gemensam anmälan till Fora. Försäkringsavtal har slutits i och med att Fora avsänt antagande svar – försäkringsbekräftelse – på arbetsgivarens anmälan.

Kollektivavtal om anslutning till AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring

§5 Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundit sig att ansluta sig till AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring skall han ange detta i försäkringsanmälan.

Innehåller sådant kollektivavtal om anslutning till AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring bestämmelser som avviker från bestämmelserna i de rekommendationer rörande utformningen av sådant kollektivavtal som överenskommit mellan de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet kan försäkringsavtal om AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring träffas endast efter godkännande av de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet.

Träffas likväl försäkringsavtal på grund av att arbetsgivaren inte lämnat uppgift om avvikande kollektivavtal om anslutning till AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring gäller försäkringsavtalet endast enligt i § 1 angivna villkor och överenskommelser.

Försäkringsavtals giltighetstid

§6 I försäkringsbekräftelsen anges vid vilken tidpunkt försäkringsavtal träder i kraft i enlighet med särskilda bestämmelser härom. Om i § 12 angiven garanti gäller för någon anställd skall försäkringsavtal tecknas att gälla från och med den tidpunkt från vilken garantin gäller.

§7 Försäkringsavtal kan inte av någon part sägas upp så länge arbetsgivaren beträffande någon kategori av anställd är bunden av sådant kollektivavtal som medför att anställd omfattas av i § 12 angiven garanti.

I övriga fall kan försäkringsavtal upp-

höra att gälla tidigast vid utgången av månaden närmast efter den månad då arbetsgivaren eller Fora sagt upp avtalet.

Fora kan säga upp försäkringsavtalet om arbetsgivaren inte i rätt tid betalat förfallna premier, räntor eller avgifter. Fora kan även säga upp försäkringsavtalet om arbetsgivaren underlåtit att lämna debiteringsunderlag för slutlig årspremie eller de uppgifter i övrigt som erfordras för att fastställa slutlig premie.

§ 8 Upphörde 2004-07-01.

Försäkringsavtals omfattning

§9 Samtliga hos arbetsgivaren anställda arbetstagare omfattas av försäkringsavtalets bestämmelser om AGS-KL, TFA-KL respektive Avgiftsbefrielseförsäkring med de begränsningar som framgår av försäkringsvillkoren i övrigt.

AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring omfattar dock inte hos arbetsgivaren anställda arbetstagare i anställning med statligt reglerade anställningsvillkor samt anställda arbetstagare för vilka arbetsgivaren träffat kollektivavtal med föreskrift om andra AFA-försäkringar.

§10 För hemarbetstagare varmed här förstås anställda som i sin bostad eller i lokal i direkt anslutning till denna utför arbete åt arbetsgivaren – fastställer AFA Försäkring särskilda bestämmelser för hemarbetstagare.

Sådana särskilda bestämmelser erfordras dock ej för dagbarnvårdare eller för vårdbiträde som vårdar anhörig.

§11 För anställd hos arbetsgivare som bedriver varaktig verksamhet i Sverige gäller försäkringsavtal om AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring vid utlandstjänstgöring i den omfattning och på sätt som anges i ”bestäm-

melser för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring vid utlandstjänstgöring”.

Försäkringarna för företagare, make m fl

§11a Företagare och make eller registrerad partner till företagaren omfattas inte av försäkringsavtalets bestämmelser för anställda.

Som företagare betraktas

- i företag som inte är juridisk person samtliga ägare
- i handelsbolag samtliga delägare
- i kommanditbolag komplementär
- i aktiebolag, aktieägare vars aktieinnehav för sig eller sammanräknat med aktier som ägs av make eller registrerad partner, förälder eller barn till aktieägaren, uppgår till minst en tredjedel av aktierna i bolaget.

Garanti

§12 Har arbetsgivare i kollektivavtal förbundet sig att ansluta sig till AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring men sedan försummat detta, lämnas likväl ersättning i samma utsträckning som om försäkringsavtal träffats enligt dessa villkor till den som arbetar inom det sakliga tillämpningsområdet för sådant av arbetsgivaren ingånget kollektivavtal som anges nedan. Ovan upptagna garantiregler gäller för lönekollektivavtal vari upptagits bestämmelse om AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring och som träffats med arbetstagarorganisation inom det kommunala avtalsområdet.

Garantiregeln gäller vidare för anställd som kan omfattas av ”Bestämmelser för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring vid utlandstjänstgöring” om arbetsgivaren för sin verksamhet i Sverige är bunden av sådant kollektivavtal som sägs i föregående stycke.

Premier

§13 Premier för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbe-

frielseförsäkring uttas som preliminär och slutlig premie. Premie bestäms som procent (premiesats) av debiteringsunderlag.

För försäkringsavtal gäller en minsta årspremie bestämd i kronor.

§14 Premie för sådan tilläggsförmån som utges enligt ”Bestämmelser för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring vid utlandstjänstgöring” beräknas enligt vad som anges i nämnda bestämmelser.

Premiesats

§15 Premiesats för AGS-KL, TFA-KL respektive Avgiftsbefrielseförsäkring fastställs av respektive försäkringsgivare normalt före ingången av varje kalenderår (premieåret). Om särskilda omständigheter föreligger, t ex väsentlig ändring av försäkringsförmåner överenskommes, kan beslutas om ändring av premiesatsen under premieåret.

För varje försäkring tillämpas samma premiesats för alla arbetsgivare.

Debiteringsunderlag

§16 Debiteringsunderlag för *slutlig årspremie* utgörs av arbetsgivarens årslönesumma för arbetstagare beräknad på sätt som anges i särskilda anvisningar.

Erhålls ej fullständig uppgift för bestämmande av debiteringsunderlag äger Fora fastställa detta med ledning av vad som är för Fora känt eller antagligt angående arbetsgivarens verksamhet.

§17 Debiteringsunderlag för *preliminär årspremie* utgörs som regel av arbetsgivarens årslönesumma för kalenderåret två år före premieåret uppräknad med procenttal beräknat enligt av Fora fastställda bestämmelser.

Debiteringsunderlag för preliminär premie kan jämkas under premieåret om det påtagligt avviker från det förväntade debiteringsunderlaget för slutlig årspremie.

Fakturerering och betalning

§18 Arbetsgivaren betalar preliminär årspremie enligt för försäkringarna gemensam faktura under premieåret med en sjättedel varannan månad med början i februari. Premie lika med eller understigande 10 procent av det vid premieårets ingång gällande prisbasbeloppet uppdelas dock inte. Fora äger rätt att avräkna inbetalat belopp, som inte kan hänföras till bestämd faktura, mot i första hand fakturerat premiebelopp.

Försäkringsavtal som ingås senare än 1 januari eller upphör tidigare än 31 december faktureras enligt särskilda bestämmelser.

Sedan slutlig premie fastställts efter utgången av premieåret skall betald preliminär premie avräknas mot den slutliga premien. Vid reglering av saldo uttas eller utges från utgången av premieåret ränta enligt en räntesats motsvarande den vid varje tid gällande referensräntan enligt räntelagen ökad med två procentenheter.

§19 Arbetsgivare som försummat att i rätt tid betala premie skall utöver förfallen premie betala ränta på utestående belopp enligt en räntesats motsvarande den vid varje tid gällande referensräntan enligt räntelagen ökad med åtta procentenheter samt eventuella indrivningskostnader.

Arbetsgivare som tecknat försäkring senare än vad som enligt kollektivavtalet ålegat denne skall betala premie jämte ränta enligt föregående stycke från den dag premien skulle ha förfallit om försäkringen tecknats i rätt tid.

Om synnerliga skäl föreligger kan Fora nedsätta fordran.

§ 20 Upphörde 2004-07-01.

Arbetsgivarens uppgiftsskyldighet

§21 Arbetsgivare skall på förfrågan av Fora eller försäkringsgivare för AGS-KL, TFA-KL eller Avgiftsbefrielseförsäkring lämna de uppgifter som påkallas för utredning av anställds anställningsförhållanden m m, premieberäkning eller dylikt.

Om AFA Försäkring så kräver skall arbetsgivaren även bestyrka uppgifter för tidigare anställda enligt av AFA Försäkring utarbetade anvisningar. Arbetsgivaren skall om så erfordras för genomförande av ovan nämnda utredningar låta AFA Försäkring ta del av arbetsgivarens avlöningslistor, personalförteckningar, uppborädsdeklarationer, årsuppgift eller liknande handlingar.

Undantag från eller tillägg till försäkringsvillkoren

§22 Försäkringsgivarna kan för visst område fastställa undantag från eller tillägg till i § 1 nämnda försäkringsvillkor eller andra bestämmelser. Sådan avvikelse rörande försäkringsvillkor anges i särskilda bestämmelser om avvikelse i försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring.

Försäkringsgivarna kan också för visst försäkringsavtal fastställa undantag från eller tillägg till försäkringsvillkor eller andra bestämmelser fastställda enligt dessa villkor. Sådana undantag eller tillägg anges i försäkringsbekräftelsen.

Ändring av försäkringsvillkor

§23 Ändring av försäkringsvillkor eller andra bestämmelser kan fastställas av försäkringsgivarna under löpande avtalstid. Sådan ändring gäller för såväl arbetsgivare som arbetstagare från den tidpunkt som beslutats.

§§ 24–26 gäller ej Avgiftsbefrielseförsäkring.

Omprövning

§24 Beslut som fattats av försäkringsgivare skall omprövas, om det begärs av den som beslutet angår.

Nämnder

§24a Svenskt Näringsliv, LO och PTK har träffat överenskommelse om särskilda nämnder vilka skall svara för tolkningen av sådana överenskommelser mellan nämnda arbetsmarknadsparter som avses i § 1 samt i övrigt vara rådgivande till försäkringsgivarna och Fora. Beslut i nämnd skall vara enhälligt.

Om försäkringsgivare i samband med omprövning av beslut enligt § 24 önskar inhämta yttrande om tolkning av överenskommelse, skall frågan hänskjutas till sådan nämnd.

Godkännande av arbetsmarknadspart enligt § 2 lämnas normalt av partens representant i berörd nämnd.

Twister

§25 Tvist om kollektivavtalsenlig skyldighet för arbetsgivare att teckna AGS-KL och TFA-KL samt övriga frågor i kollektivavtal om AGS-KL och TFA-KL skall – enligt vad som särskilt stadgas i kollektivavtal – handläggas enligt förhandlingsordningen i respektive avtal. Om förhandlingsordning ej gäller för visst avtalsområde, skall förhandlingsordningen i Kommunernas huvudavtal (KHA) följas. Tvist skall i sista hand lösas med bindande verkan av en särskild skiljenämnd.

Skiljenämnden består av ordförande samt två ledamöter utsedda av Svenskt Näringsliv och två ledamöter utsedda av LO. I tvist som rör TFA-KL skall skiljenämnden utökas med en ledamot utsedd av Svenskt Näringsliv och en ledamot utsedd av PTK. Ordförande och vice ordförande (suppleant för ordföranden) utses av Svenskt Näringsliv, LO och PTK gemensamt. Respektive organisation utser suppleanter enligt samma ordning.

§26 Uppkommer tvist om tolkning och tillämpning av försäkringsavtal eller försäkringsvillkor rörande försäkringarna eller andra fastställda bestämmelser har part i tvisten alltid rätt att hänskjuta denna till bindande avgörande av ovannämnda skiljenämnd. Skilje-

nämnden beslutar huruvida part som begärt det skall beredas tillfälle att föra sin talan muntligt. Skiljenämnden sammanträder i Stockholm om inte skiljenämnden beslutar om annat.

Den som hänskjuter tvist till Skiljenämnden skall erlägga en ansökningsavgift motsvarande fyra procent av prisbasbeloppet det år ansökan görs. Avgiften skall ha inbetalats till Fora innan Skiljenämnden påbörjar sin handläggning av ärendet. Om klagandens yrkande helt eller delvis bifalls, återbetalas ansökningsavgiften.

Innan tvist upptas till avgörande i Skiljenämnden skall omprövning ha ägt rum enligt § 24.

Skiljedom skall vara meddelad inom ett år räknat från den dag då skiljeförfarande påkallats och ansökningsavgift erlagts, såvida inte parterna i tvisten enats om annan tidsfrist.

§ 27 Upphörde 2007-10-01.

Försummelse m m

§28 I stället för eljest gällande system för fastställande av påföljder vid bristande fullgörande av skyldigheter skall, enligt vad som särskilt stadgas i kollektivavtal, bestämmelserna i §§ 19, 29, 30 och 32 gälla.

§29 Underlåter arbetsgivare, som enligt kollektivavtal är förpliktad därtill, att teckna försäkringsavtal, äger därtill utsedd nämnd vid vite av belopp, som nämnden bestämmer, förelägga arbetsgivaren att inom av nämnden angiven tid fullgöra sin skyldighet enligt avtalet.

Fråga om utdömmande av förfallet vite avgörs av den i § 25 nämnda skiljenämnden. Utdömt vite tillfaller Fora.

§30 Har ersättning enligt § 12 utgetts till anställd hos arbetsgivare, som trots erforderlig framställning från Fora underlåtit att fullgöra kollektivavtalsenlig skyldighet att teckna försäkringsavtal, kan berört fackförbund föra talan mot arbetsgivaren hos arbetsdomstolen om kollektivavtalsbrott.

§ 31 Upphörde 2004-07-01.

§32 I fall av uppenbar tredska äger därtill utsedd nämnd ålägga arbetsgivare, vid vite av belopp som nämnden bestämmer, att inom av nämnden angiven tid lämna vederbörliga uppgifter. Fråga om utdömande av förfallet vite avgörs av den i §25 nämnda skiljenämnden. Utdömt vite tillfaller Fora.

Force majeure

§33 Om dröjsmål med utredning rörande försäkringsfall eller med utbetalning uppstår genom myndighets åtgärd, krigshandling, strejk, lockout, bojkott, blockad eller liknande tilldragelse är varken Fora, försäkringsgivaren eller arbetsgivaren ansvarig för förlust som härigenom kan uppkomma för den som äger rätt till ersättning.

§34 För dessa försäkringsvillkor gäller svensk rätt.

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR AGS-KL

Försäkringsvillkor m m

§1 För avtalsgruppsjukförsäkring för anställda hos kommuner, landsting, regioner, trossamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala bolag (AGS-KL) gäller dessa försäkringsvillkor samt de gemensamma försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring. I övrigt gäller de bestämmelser som fastställts av AFA Sjukförsäkring i enlighet med överenskommelser mellan de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet.

§2 Varje försäkrad är försäkringsstagare. De skyldigheter, som enligt lagen om försäkringsavtal åvilar försäkringstagare gentemot försäkringsgivare, skall dock avse arbetsgivaren, om det inte är fråga om uppgifter som den försäkrade har att lämna till AFA Sjukförsäkring.

Rätt till AGS-KL-förmåner

§3 Rätt till AGS-KL-förmåner har anställd, som

1. har en sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL,
2. efter i § 4 angiven kvalifikationstid fullgör försäkringsgrundande anställningstid enligt § 6 eller har efterskydd enligt §§ 7–8,
3. uppfyllt villkoret om arbetsförhet enligt § 5,
4. blivit arbetsoförmögen på sätt som sägs i §§ 12–13 och
5. varit sjukskriven under så lång karenstid som anges i § 14.

Rätt till AGS-KL-förmåner upphör för försäkrad

- vid ingången av den månad under vilken han eller hon fyller 65 år, eller som dessförinnan
- får rätt till särskild ålderspension enligt PFA eller motsvarande förmån enligt andra pensionsbestämmelser, eller

- avgår med rätt till ålderspension eller visstidspension enligt PA-KL eller motsvarande äldre pensionsbestämmelser.

Rätt till ersättning föreligger inte heller för tid då ersättning för förlust av inkomst kan utges enligt bestämmelserna i LAF, enligt försäkringsvillkoren för TFA-KL eller från annan trygghetsförsäkring. Om AGS-KL-förmåner har utgivits och inkomst-ersättning enligt LAF senare utges för samma tid, är den anställde skyldig att återbetala AGS-KL-ersättningen till AFA Sjukförsäkring.

Överenskommen särskild avtalspension enligt KAP-KL är inte en sådan motsvarande förmån enligt andra stycket andra punkten ovan, för vilken rätt till AGS-KL-förmån ska upphöra.

Kvalifikationstid

§4 Försäkringsskydd inträder när den anställde varit anställd 90 dagar (*kvalifikationstid*).

Vid beräkning av kvalifikationstid tillgodoräknas även tidigare anställningstid hos arbetsgivare, som tecknat försäkringsavtal om AGS-KL, AGS, ITP eller KTP under förutsättning att någon del av den tidigare anställningen innehafts senast under de två år som närmast föregått den pågående anställningen.

Frånvarotid som enligt § 6 andra stycket inte räknas som försäkringsgrundande anställningstid får inte heller räknas som kvalifikationstid.

§5 Om den anställde vid den tidpunkt då försäkringsskydd skall träda i kraft inte är arbetsför till minst 25% sedan minst en vecka, träder försäkringsskyddet i kraft först sedan den anställde under en vecka (sjudagarsperiod) av läkare bedömts som arbetsför till minst 25% och arbetat under för den anställde normal arbetstid.

Försäkringsgrundande anställningstid

§6 Sedan den anställde fullgjort kvalifikationstid gäller försäkringsskyddet så länge arbetstagaren är anställd (*försäkringsgrundande anställningstid*).

Frånvaro utöver sex månader i följd räknas inte som försäkringsgrundande anställningstid om inte frånvaron beror på

- sjukdom,
- friår enligt arbetsmarknadspolitiskt program,
- hel ledighet med lön eller motsvarande ersättning,
- hel ledighet enligt föräldraledighetslagen.

Efterskydd

§7 Med efterskydd avses att försäkringsskyddet fortsätter att gälla efter det att försäkringsgrundande anställningstid upphört eller kvalifikationstid fullgjorts utan att den följs av försäkringsgrundande anställningstid.

En förutsättning för att efterskydd ska gälla är att den försäkrade har en sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL.

Efterskydd gäller i 720 dagar (*efterskyddstid*). Om försäkrad insjuknar under efterskyddstid ska dagar med sjuklön enligt SjLL, sjukpenning enligt AFL eller LAF, sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt AFL inte förbrukas dagar med efterskydd.

§8 Efterskydd enligt § 7 upphör om den försäkrade

- inte längre har en sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL eller
- har varit anställd i sammanlagt 180 dagar hos arbetsgivare, som inte tecknat försäkringsavtal om AGS-KL eller

- får rätt till i huvudsak motsvarande förmåner på annat sätt, eller
- lämnar sin anställning utan att iakttä avtalsenlig uppsägningstid.

§ 9 Upphörde 2004-01-01.

§ 10 Upphörde 2004-01-01.

§ 11 Upphörde 2004-01-01.

Ersättningsbar arbetsförmåga

§12 Rätt till ersättning har försäkrad som är arbetsförmögen till minst 25% på grund av sjukdom eller olycksfall och på grund därav har rätt till sjukpenning enligt AFL.

Med arbetsförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall jämställs isolering i hemmet eller på sjukhus enligt smittskyddslagen.

Med arbetsförmåga på grund av sjukdom eller olycksfall jämställs även när försäkrad i sjukdomsförebyggande syfte avhåller sig från arbete och ersättning enligt LAF utges.

§13 Om den anställdes arbetsförmåga vid försäkringskyddets ikraftträdande är nedsatt med högst 75% och nedsättningen oavbrutet består, lämnas ersättning endast för en senare inträffad ytterligare nedsättning av arbetsförmågan med minst 25%.

Om den sjukpenninggrundande inkomsten fastställts med hänsyn till tidigare beviljad sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt AFL, lämnas dock hel ersättning vid hel arbetsförmåga.

Ersättningskarens

§14 Ersättning lämnas fr o m den 15:e dagen i sjukperioden enligt AFL.

Ersättningstid

§15 Under sjukpenningtid enligt AFL lämnas dagersättning till och med den 360:e dagen i sjukperioden. Med sjukpenningtid

enligt AFL jämställs tid under vilken den försäkrade uppbär motsvarande ersättning från annat EU/EES-land efter det att överflyttning av sjukpenningförsäkring skett till sådant land.

Under tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt AFL lämnas månadsersättning. Om sjukersättning eller aktivitetsersättning beviljats för retroaktiv tid och sjukpenning har lämnats för samma tid, betalas inte månadsersättning för sjukpenningtiden.

Tid under vilken tidsbegränsad sjukersättning enligt AFL utges jämställs med tid med sjukersättning.

För sjukperiod som börjar under tid då försäkrad är frånvarande från arbetet på grund av arbetskonflikt lämnas ersättning tidigast fr o m den dag den försäkrade skulle ha återupptagit arbetet.

Ersättningens storlek

Dagersättning under sjukpenningtid

§16 När sjukpenning enligt AFL utges med 80 procent lämnas dagersättning med motsvarande 12,887 procent av den sjukpenning som den försäkrade erhållit från Försäkringskassan.

§ 17 Upphörde 1993-04-01.

Månadsersättning under tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning

§18 När sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt AFL utges och den försäkrades arbetsförmåga är nedsatt p g a sjukdom eller olycksfall lämnas månadsersättning.

Månadsersättningen bestäms med utgångspunkt från den sjukpenninggrundande inkomst som låg till grund för sjukpenningens storlek vid insjuknandetillfället. Om den sjukpenninggrundande inkomsten vid rätt anmälan enligt AFL kunde ha fastställts till annat belopp kan dock ersättning lämnas i överensstämmelse härmed.

Månadsersättning lämnas i förhållande till nedsatt arbetsförmåga enligt följande:

Arbetsförmågan är nedsatt	Ersättningsgrad för månadsersättning
helt eller i det närmaste helt	1/1
mindre än helt men med minst tre fjärdedelar	3/4
mindre än tre fjärdedelar men med minst hälften	1/2
mindre än hälften men med minst en fjärdedel	1/4

För försäkrad som beviljats sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt AFL utgör hel månadsersättning det belopp som anges i tabell. Se sid 11.

Månadsersättning för inkomstdelar över 7,5 prisbasbelopp

§19 Månadsersättning på årsinkomst som överstiger 7,5 prisbasbelopp bestäms med utgångspunkt från inkomsten vid insjuknandet enligt de bestämmelser som gäller för beräkning av sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL med bortseende från gränsen 7,5 prisbasbelopp.

För försäkrad vars årsinkomst överstiger 7,5 prisbasbelopp beräknas hel månadsersättning enligt tabell nedan.

Är arbetsförmågan inte helt nedsatt lämnas ersättning i förhållande till minskningen av arbetstiden hos arbetsgivaren.

Inkomstunderlag i prisbasbelopp	7,5–20	20–30
Månadsersättning från AGS-KL	65%	32,5%

Ersättningsgrundande inkomst

§20 Ersättning enligt §§ 16 och 18 bestäms med utgångspunkt från sjukpenninggrundande inkomst som förvärfvas i anställning eller egen verksamhet som omfattas av AGS eller AGS-KL.

Ersättning enligt § 19 bestäms med utgångspunkt från årsinkomst som förvärvas i anställning som omfattas av AGS-KL.

Med årsinkomst avses endast sådana inkomster som kan ligga till grund för beräkning av sjukpenninggrundande inkomst.

Samordning

§21 AGS-KL-ersättning utges ej för frånvarotid för vilken den försäkrade har rätt till sjuklön enligt gällande lönekollektivavtal eller lag om sjuklön.

Om den försäkrade erhållit annan avtalsenlig sjukförmån nedsätts – i förekommande fall – AGS-KL-ersättningen med värdet av förmånen. Har den försäkrade insjuknat före den 1 januari 1991 nedsätts AGS-KL-ersättningen med värdet av förmånen efter avdrag för eventuell skatt. Avdrag sker dock ej för andra sjuk- eller pensionsförmåner som utges enligt bestämmelser i kollektivavtal eller pensionsreglemente godkänt av de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet.

Avdrag sker endast med sådan del av förmånen som överstiger värdet av de förmåner den anställde är berättigad till enligt AFL.

Rätt till förmåner enligt AGS-KL vid frånvaro under försäkringsgrundande anställningstid upphör om den försäkrade får rätt till i huvudsak motsvarande förmåner på annat sätt.

Omprövning

§22 AFA Sjukförsäkring äger under ersättningstiden besluta att utgående förmån skall ändras, därest omständigheter framkommer som om de tidigare varit kända skulle ha påverkat ersättningsrätten.

Värdesäkring

§23 När sjukperioden varat 24 månader i följd utges värdesäkringstillägg till månadsersättning om prisbasbeloppet enligt AFL – på grund av höjning av det allmänna prisläget – stigit sedan sjukperiodens början. Ändring av värdesäkringstillägget sker för varje därefter inträdande tolv månadersperiod och skall härvid motsvara den procentuella ökningen av prisbasbeloppet från början av sjukperioden till början av ifrågakvarande tolv månadersperiod. Dock kan värdesäkringstillägg inte under någon tolv månadersperiod på grund av sådan höjning lämnas med högre belopp än vad som erhålls vid en beräknad ökning med 4% per år räknat från sjukperiodens början.

Om överskott uppkommer kan AFA Sjukförsäkring efter godkännande av AGS-nämnden årligen besluta att på grund av höjning av det allmänna prisläget under förfluten tid utge värdesäkringstillägg enligt en högre uppräkningsän än vad som anges i första stycket.

Åtgärder vid försäkringsfall

§24 För att erhålla ersättning skall den försäkrade anmäla försäkringsfall på AFA Sjukförsäkrings blankett och lämna de uppgifter som behövs för bedömning av rätten till ersättning och beräkning av ersättningens storlek.

Arbetsgivaren skall på anmälan intyga anställningsförhållande m m.

§25 Arbetsoförmågan skall styrkas med läkarintyg eller kopia av försäkringskassans läkarintyg. Kostnader för kopia av sådant läkarintyg betalas av AFA Sjukförsäkring.

§26 Som förutsättning för ersättning gäller att den försäkrade medger att

- läkaren får lämna AFA Sjukförsäkring upplysningar som är av betydelse för bedömandet av ersättningsfrågan och
- försäkringskassan får lämna AFA Sjukförsäkring upplysning om sjukpenninggrundande inkomst och sjukperiod.

Försäkrad som återgår till arbetet under tid för vilken läkarintyg lämnats, är skyldig att omgående anmäla detta till AFA Sjukförsäkring.

Försäkringens giltighet vid och i samband med krigstillstånd

§27 Försäkringen gäller inte vid arbetsoförmåga som drabbar den försäkrade medan krigstillstånd råder i Sverige, om arbetsoförmågan kan anses vara beroende av krigstillståndet. Samma regel gäller om den försäkrade drabbas av arbetsoförmåga inom ett år efter krigstillståndets upphörande. Med krigstillstånd i Sverige avses krig vari Sverige befinner sig eller förhållande som av regeringen jämställs med sådant krig vid tillämpning av särskild lagstiftning i fråga om ansvarighet för livförsäkring.

Försäkringen gäller inte vid arbetsoförmåga som inträffar då den försäkrade deltar i krig, vilket inte sammanhänger med krigstillstånd i Sverige eller i politiska oroligheter utom Sverige. Försäkringen gäller inte heller vid arbetsoförmåga som inträffar inom ett år efter sådant deltagande och som kan anses vara beroende av kriget eller oroligheterna.

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR AVGIFTSBEFRIELSEFÖRSÄKRING FÖR KAP-KL

Avgiftsbefrielseförsäkring för anställda i kommuner och landsting m.fl. i dess lydelse 2007-12-31 gäller för arbetstagare som

- omfattas av PFA och som från den 1 januari 1998 eller senare börjar uppbära månadsersättning från AGS-KL eller arbetsskadelivränta som är samordnad med sjuk- eller aktivitetsersättning eller
- omfattas av PFA och som från och med 2001-06-01 eller senare börjar uppbära arbetsskadelivränta som inte är samordnad med sjuk- eller aktivitetsersättning eller
- omfattas av KAP-KL och som före år 2008 börjar uppbära månadsersättning från AGS-KL eller arbetsskadelivränta enligt LAF.

Tillämpningsområde

§1 Avgiftsbefrielseförsäkring för KAP-KL, nedan kallad försäkringen, gäller för en arbetstagare som omfattas av KollektivAvtalad Pension – KAP-KL och som 2008-01-01 eller senare börjar uppbära månadsersättning från AGS-KL eller arbetsskadelivränta enligt LAF.

Försäkrad och försäkringstagare

§2 Försäkrad är en arbetstagare som försäkringen gäller för enligt § 1 ovan.

Arbetsgivaren är försäkringstagare. Avseende rätten till försäkringsersättning är varje försäkrad försäkringstagare.

Försäkringsbolag är AFA Sjukförsäkringsaktiebolag.

Pensionsavgift från försäkringen

§3 *Mom. 1* Försäkringen betalar pensionsavgiften för arbetstagarens avgiftsbestämda ålderspension enligt KAP-KL vid arbetsförmåga på grund av sjukdom och olycksfall under den tid då han eller hon får månadsersättning från AGS-

KL eller under tid med arbetsskadelivränta enligt LAF.

ANMÄRKNING

Försäkringen betalar pensionsavgiften enligt ovan även för en arbetstagare som inte får månadsersättning på grund av att han eller hon inte uppfyller kvalifikationstiden enligt AGS-KL.

Mom. 2 Om arbetstagarens anställning upphör under sjukpenningtid eller om han eller hon insjuknar under efterskyddstid enligt § 7, betalar försäkringen pensionsavgiften enligt mom. 1 även under sjukpenningtid för tid efter det att anställningen upphört, förutsatt att sjukfallet är sammanhängande och leder till månadsersättning enligt AGS-KL.

ANMÄRKNING

Om arbetstagarens anställning upphör under sjukpenningtid eller arbetstagaren insjuknar under efterskyddstid enligt § 7 kan – efter beslut i Rådgivandenämnden – pensionsavgift betalas under sjukpenningtid även för en långtidssjuk arbetstagare som inte får rätt till månadsersättning från AGS-KL. Med sådant fall avses sjukpenningtid som överstiger ett år och då arbetstagaren på grund av ålder, medicinska skäl eller annat särskilt skäl inte får rätt till sjukersättning.

Mom. 3 Pensionsavgiften från försäkringen betalas proportionellt till graden av arbetsförmågan.

Mom. 4 Försäkringen betalar inte pensionsavgift för samma tid som arbetsgivaren tidigare betalat pensionsavgiften.

Tid med pensionsavgift

§4 Försäkringen betalar pensionsavgift enligt dessa villkor från och med kalendermånaden efter den då arbetstagaren fyller 21 år till och med kalendermånaden innan arbetstagaren fyller 65 år, dock längst

till och med kalendermånaden innan ålderspensionen enligt KAP-KL börjar betalas ut.

Försäkringsskydd

§5 Försäkringsskyddet inträder vid anställningens början om arbetstagaren är arbetsför till minst 25 procent.

Om arbetstagarens arbetsförmåga är nedsatt vid anställningens början och nedsättningen oavbrutet består, omfattar försäkringsskyddet endast en senare ytterligare nedsättning av arbetsförmågan om minst 25 procent av hel arbetsförmåga.

Försäkringsgrundande anställningstid

§6 Försäkringsskyddet gäller så länge arbetstagaren är anställd (försäkringsgrundande anställningstid). Mer än sex månaders frånvaro i följd från anställningen räknas som försäkringsgrundande anställningstid endast om frånvaron beror på

- sjukdom,
- hel ledighet med lön eller motsvarande ersättning, eller
- hel ledighet enligt föräldraledighetslagen.

Försäkringsskydd efter anställning (efterskydd)

§7 *Mom. 1* Efterskydd gäller i 90 kalenderdagar. Efterskydd innebär att försäkringsskyddet fortsätter att gälla efter det att försäkringsgrundande anställningstid upphört, förutsatt att arbetstagaren har en sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL.

Om en arbetstagare insjuknar under efterskyddstid ska dagar med sjuklön enligt SjöLL, sjukpenning enligt AFL eller LAF, sjuk- eller aktivitetsersättning enligt AFL inte förbrukas efterskydds dagar.

Mom. 2 Efterskyddet upphör om arbetstagaren

- inte har en sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL,
- har varit anställd i sammanlagt 180 dagar hos arbetsgivare som inte tecknat KAP-KL,
- får rätt till i huvudsak motsvarande förmåner på annat sätt, eller
- lämnar sin anställning utan att iakttä avtalsenlig uppsägningstid.

Ersättningsbar arbetsoförmåga

§8 Försäkringen betalar pensionsavgift enligt § 3 för en arbetstagare som är arbetsoförmögen till minst 25 procent på grund av sjukdom eller olycksfall.

Om arbetstagarens arbetsförmåga är nedsatt vid anställningens början och nedsättningen oavbrutet består, betalar försäkringen pensionsavgift endast för en senare ytterligare nedsättning av arbetsförmågan om minst 25 procent.

Om den sjukpenninggrundande inkomsten enligt AFL fastställts med hänsyn till tidigare beviljad sjukersättning eller aktivitetsersättning enligt AFL betalas dock hel pensionsavgift vid hel arbetsoförmåga.

Avgiftsunderlag

§9 *Mom. 1* Avgiftsunderlaget för försäkringen är arbetstagarens sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL som förvärvats i anställning som omfattas av KAP-KL och som ligger till grund för sjukpenningens storlek vid insjuknandetillfället. Även sådan inkomst som överstiger 7,5 prisbasbelopp räknas med i avgiftsunderlaget. Avgiftsunderlaget begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Avgiftsunderlaget vid insjuknandetillfället räknas om med den årliga förändringen av inkomstbasbeloppet.

Mom. 2 Avgiftsunderlaget vid arbetsskadelivränta utan samtidig rätt till sjuk- eller aktivitetsersättning är arbetstagarens inkomst i anställning

som omfattas av KAP-KL och som ligger till grund för hans eller hennes arbetsskadelivränta. Även inkomst som överstiger 7,5 prisbasbelopp räknas med i avgiftsunderlaget. Avgiftsunderlaget begränsas till högst 30 inkomstbasbelopp.

Avgiftsunderlaget vid den tidpunkt då arbetsskadelivräntan börjar betalas räknas om med den årliga förändringen av inkomstbasbeloppet.

Samordning

§10 Får arbetstagaren rätt till i huvudsak motsvarande förmån på annat sätt upphör betalning av pensionsavgift från försäkringen i motsvarande grad.

ANMÄRKNING

Pensionsavgift från försäkringen ska dock inte upphöra under tid då arbetstagaren i samband med vilande sjukersättning har prövotid.

Betalning av pensionsavgift

§11 Försäkringen betalar pensionsavgiften till den pensions- eller fondförsäkring som arbetstagaren har valt enligt KAP-KL. Saknar försäkringsbolaget uppgift om sådant val betalas pensionsavgiften till den traditionella livförsäkring som gäller för en så kallad icke-väljare enligt KAP-KL.

Omprövning

§12 Framkommer omständigheter som om de tidigare varit kända skulle ha påverkat rätten till eller omfattningen av betalning av pensionsavgift från försäkringen, under tid försäkringen betalar pensionsavgift, får försäkringsbolaget besluta om ändring av sådan betalning.

Anmälan

§13 Arbetstagaren ska göra anmälan på försäkringsbolagets blankett och lämna de uppgifter som behövs för bedömning av rätten till och beräkning av försäkringen till försäkringsbolaget.

Arbetsgivaren ska på anmälan intyga anställningsförhållanden m.m. till försäkringsbolaget.

Nämnd

§14 En rådgivande nämnd – Rådgivandenämnden – ska finnas med uppgift att lämna råd, anvisning och utlåtande avseende tolkning och tillämpning av försäkringen på begäran av part, part i försäkringsavtal eller arbetstagare. Beslut i nämnden ska vara enhälligt.

Rådgivandenämnden består av sex ledamöter. Till nämnden utser Sveriges Kommuner och Landsting tre ledamöter, Svenska Kommunalarbetareförbundet en ledamot och övriga arbetstagarpartier i detta avtal gemensamt två ledamöter. För varje ledamot ska en ersättare utses i samma ordning.

ANMÄRKNING

Rådgivandenämnden är även rådgivande nämnd för genom PFA gällande Avgiftsbefrielseförsäkring för anställda i kommuner och landsting m.fl.

Twist

§15 Tvister om tolkning eller tillämpning av försäkringen kan av part i tvisten hänskjutas till Skiljenämnd för Avgiftsbefrielseförsäkringen för slutligt avgörande.

Skiljenämnden beslutar om part som begär det ska få tillfälle att föra sin talan muntligt. Före avgörandet i skiljenämnden ska tvistefrågan ha behandlats i Rådgivandenämnden.

Skiljenämnden består av sju ledamöter, varav en ledamot också är ordförande. Sex ledamöter och ersättare för dessa utses i samma ordning som gäller för Rådgivandenämnden enligt § 14. Ordföranden och ersättare för honom eller henne utses gemensamt av de organisationer som utsett de övriga ledamöterna.

De centrala parterna i KAP-KL svarar var och en för sina kostnader som följer av skiljenämndsproceduren. Kostnaden för ordförandens medverkan delas lika mellan arbetsgivar- och arbetstagsidan.

FÖRSÄKRINGSVILLKOR FÖR TFA-KL

Försäkringsvillkor m m

§1 För trygghetsförsäkring vid arbetskada för anställda hos kommuner, landsting, regioner, trosamfundet Svenska kyrkan och vissa kommunala bolag (TFA-KL) gäller dessa försäkringsvillkor samt de gemensamma försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsfrielseförsäkring. I övrigt gäller de bestämmelser som fastställts av AFA Trygghetsförsäkring i enlighet med överenskommelser mellan de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet.

§2 Försäkringstagare är arbetsgivare som tecknat försäkring om TFA-KL.

Skadefall som omfattas av TFA-KL

§3 Om anställd under försäkringstiden drabbas av personskada som är att anse som arbetsskada äger han rätt till ersättning på sätt som anges nedan.

Med arbetsskada förstås skada till följd av olycksfall (arbetsolycksfall) eller annan skadlig inverkan (arbetsjukdom) i arbetet. En skada skall anses ha uppkommit av sådan orsak, om övervägande skäl talar för det. Arbetsjukdom anses ha inträffat den dag då skadan visat sig.

Som arbetsskada anses inte en skada av psykisk eller psykosomatisk natur som är en följd av en företagsnedläggelse, bristande uppskattning av den försäkrades arbetsinsatser, vantrivsel med arbetsuppgifter eller arbetskamrater eller därmed jämförliga förhållanden.

Olycksfall vid färd till eller från arbetsstället räknas som olycksfall i arbetet, om färden föranleddes av och stod i nära samband med arbetet (färdolycksfall). Färdolycksfall som täcks av trafikskadelagen berättigar dock ej till ersättning enligt dessa villkor.

Har skada som beror på annat än olycksfall framkallats av smitta, anses den som arbetsskada i den mån regeringen föreskriver det.

§4 Arbetsolycksfall berättigar till ersättning endast om olycksfallet medfört arbetsoförmåga som varat i mer än 14 dagar eller medfört bestående invaliditet.

Arbetsjukdom berättigar till ersättning om skadan kvarstår sedan 180 dagar förflutit från den dag då skadan visade sig och tillika av allmän försäkringskassa enligt 8 kap 3 § LAF förklarats vara arbetsskada. Dock berättigar sjukdom som finns upptagen i förteckningen i Tabell 1 till ILO-konventionen (nr 121) angående förmåner vid yrkesskada till ersättning om skadan kvarstår sedan 180 dagar förflutit från den dag då skadan visade sig.

§ 4a Upphörde 1995-12-31.

§5 Arbetsskada som drabbar hemarbetare berättigar till ersättning endast om skadan kvarstår sedan 180 dagar förflutit från den dag då skadan visade sig och tillika förklarats vara arbetsskada enligt LAF. Ett ytterligare villkor är att skadan skall ha direkt samband med användning av arbetsmaskiner eller arbetsmaterial som tillhandahållits av arbetsgivaren eller uppenbarligen uppkommit vid utförandet av arbetsmoment i hemarbetet.

Ersättning under akut sjukdomstid

Ersättning för inkomstförlust

§6 Vid arbetsoförmåga till följd av arbetsolycksfall – dock ej färdolycksfall – som varar 15 dagar eller mer lämnas ersättning under sjuklönetid och sjukpenningtid för hela inkomstförlusten under den första sjukdagen (karensdagen) och för tid därefter med 20 procent av inkomstförlusten beräknad på den försäkrades sjukpenninggrundande inkomst enligt AFL. Ersättning lämnas även för inkomstförlust under tid med sjukersättning eller aktivitetsersättning, dock ej för tid under vilken livränta enligt LAF utges. För inkomstdelar över 7,5 prisbasbelopp

lämnas ersättning för hela inkomstförlusten.

Om TFA-förmåner har utgivits och inkomstersättning enligt LAF senare utges för samma tid ska TFA-ersättningen till den del den motsvaras av LAF-ersättningen omgående återbetalas till AFA Trygghetsförsäkring.

(Ersättningen samordnas enligt § 29.)

Ersättning för sjukvårdskostnad och andra utgifter

§7 Är den skadade berättigad till ersättning enligt §§ 4 eller 10 lämnas ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler för sådana kostnader som arbetsskadan medfört i form av t ex läkar- och sjukvårdskostnader eller kostnader för vid olycksfallet skadade kläder, glasögon o dyl.

§8 Vid arbetsolycksfall som medfört arbetsoförmåga under högst 14 dagar och föranlett läkarbesök lämnas, oaktat bestämmelsen i § 4 första stycket, ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler för skadade glasögon, hörapparater, proteser o dyl samt läkar- och sjukvårdskostnader.

§ 9 Upphörde 1994-12-01.

Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk)

§10 Vid arbetsoförmåga som varat mer än 30 dagar lämnas ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk). Om det fysiska eller psykiska lidandet har varit svårt lämnas ersättning även om arbetsoförmåga inte förelegat. Vid arbetsjukdom lämnas ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur dock endast om arbetsjukdomen har vållats på sätt som anges i § 22a.

Ersättningens storlek bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler. Utbetalning sker när den akuta sjukdomstiden har upphört.

§ 11 Upphörde 2002-01-01.

Ersättning vid invaliditet

Ersättning för inkomstförlust

§ 12 Upphörde 1994-02-01.

§13 Om den skadade vid bestående invaliditet till följd av arbetsskadan fått sin förmåga att skaffa sig inkomst genom arbete nedsatt utges en ersättning enligt skadeståndsrättsliga regler i form av årlig livränta från AFA Trygghetsförsäkring i den mån framtida förlust av inkomst kan antas uppkomma, som ej ersätts av livränta enligt LAF eller på annat sätt. För lönedelar under 7,5 prisbasbelopp utges livränta från AFA Trygghetsförsäkring endast om förlusten av arbetsinkomst är mindre än en femtondel av arbetsinkomsten under 7,5 prisbasbelopp.

§14 Livräntan fastställs med hänsyn till den bestående nedsättningen av arbetsförmågan som föranletts av arbetsskadan.

Frågan om graden av nedsättning av den skadades arbetsförmåga bedöms med hänsyn till hans förmåga att trots skadan bereda sig inkomst genom arbete. Arbetet skall härvid motsvara hans krafter och färdigheter. Vidare skall arbetet vara sådant som det rimligen kan begäras att den skadade skall kunna utföra med hänsyn till tidigare utbildning och verksamhet, omskolning eller annan dylik åtgärd samt ålder, bosättningsförhållanden och därmed jämförliga omständigheter.

Vid uppnådd pensionsålder, 65 år, reduceras livräntan till hälften.

§15 Den skadade kan i stället för livränta eller del därav erhålla ett engångsbelopp motsvarande det kapitaliserade värdet av livräntan. Engångsbeloppet fastställs enligt särskilda bestämmelser för kapitalisering av livränta.

§16 Livränta värdesäkras enligt lagen om ändring av skadeståndslivräntor.

Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av bestående art (lyte eller annat stadigvarande men)

§17 Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av bestående art (lyte eller annat stadigvarande men) bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler. Ersättningen lämnas när det fysiska och psykiska lidandet kan förutses bli bestående för framtiden, dock tidigast då den akuta sjukdomstiden upphört.

§ 18 Upphörde 2002-01-01.

§ 19 Upphörde 1998-01-01.

Ersättning för särskilda olägenheter

§20 Ersättning för särskilda olägenheter till följd av skadan bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler.

Ersättning för sjukvårdskostnad och andra utgifter

§21 Ersättning för sjukvårdskostnad och andra utgifter utges enligt skadeståndsrättsliga regler.

Särskild ersättning

§ 22 Upphörde 1994-12-01.

§22a Om en skadad visar att den arbetsjukdom, som enligt §§ 3 och 4 bedömts som arbetsskada och berättigar till ersättning, har vållats i tjänsten av arbetsgivare, som tecknat TFA-försäkring eller TFA-KL-försäkring eller som omfattas av PSA-avtalet, genom vårdslöshet enligt skadeståndslagen, är den skadade berättigad till ersättning för inkomstförlust och ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk) enligt samma lag. Detsamma gäller om en arbetstagare hos arbetsgivaren har vållat en arbetsjukdom genom fel eller försummelse i tjänsten.

Fråga om rätt till ersättning enligt föregående stycke prövas av en sär-

skild nämnd. Tvist huruvida ersättning skall bestämmas enligt skadeståndslagen avgörs av allmän domstol.

Eventuell talan om ersättning enligt skadeståndslagen föres mot AFA Trygghetsförsäkring.

Väsentlig och bestående ändring

§23 Om det är uppenbart att i det enskilda fallet väsentlig och bestående ändring inträtt i de förhållanden som legat till grund för bestämmande av ersättningen vid invaliditet, kan – efter hörande av därtill enligt de gemensamma försäkringsvillkoren för AGS-KL och TFA-KL utsedd nämnd – omprövning ske. Närmare bestämmelser om upptagande av fall till omprövning fastställs av AFA Trygghetsförsäkring. Omprövning kan dock endast avse ändring som inträffar under tid överenskommen om TFA-KL mellan de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet är i kraft.

Ersättning för rehabilitering

§24 Kan den skadade på grund av bestående följd av arbetsskadan inte återgå till sitt tidigare förvärvsarbete, ersätts skäligen kostnader avseende erforderlig rehabilitering till annat jämförbart yrke.

Ersättning vid dödsfall

§25 Ersättning för arbetsskada som lett till dödsfall bestäms enligt skadeståndsrättsliga regler.

Ersättning för personskada, som till följd av dödsfallet åsamkats någon som stod den avlidne särskilt nära, prövas och lämnas i enlighet med de begränsningar som anges i §§ 4–10 och 33. Personskada skall styrkas genom läkarintyg eller liknande utredning.

§ 26 Upphörde 2002-01-01.

§ 27 Upphörde 2002-01-01.

Efterskydd

§28 Den som varit utsatt för skadlig inverkan i arbete hos arbetsgivare som tecknat försäkring om TFY-KL eller TFA-KL och på grund av den skadliga inverkan drabbats av arbetssjukdom äger rätt till ersättning enligt dessa försäkringsvillkor även om anställningen hade upphört när arbetssjukdomen visade sig. Den skadliga inverkan skall dock ha ägt rum efter den 31 januari 1974 och under tid när arbetstagaren var anställd hos arbetsgivare som då hade gällande försäkringsavtal om TFY-KL eller TFA-KL. Arbetssjukdomen skall vidare ha visat sig innan den skadade har uppnått 65 års ålder.

Rätt till ersättning enligt första stycket kan föreligga endast under tid när avtal om TFA-KL mellan de centrala parterna på det kommunala avtalsområdet är i kraft.

Allmänna bestämmelser

Samordning

§29 Den skadade eller person som stod en till följd av arbetsskada avliden person särskilt nära, äger ej rätt till ersättning enligt ovanstående bestämmelser i den mån ersättning kan utges från stat, kommun, försäkringsanstalt, arbetsgivare eller annan i form av periodisk ersättning eller i form av ersättning avseende kostnader, fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk) eller av bestående art (lyte eller annat stadigvarande men) eller särskilda olägenheter till följd av skadan.

Skall inkomstskatt på sådan förmån som avses här ovan ej erläggas, skall vid samordningen jämväl hänsyn tas till skattefriheten.

Ersättning för begravningskostnader lämnas ej i den mån begravningskostnaden täcks av begravningshjälp från tjänstegrupplivförsäkring.

§30 Samordning sker dock ej i fråga om sådan ersättning för vilken AFA Trygghetsförsäkring har rätt till återkrav.

Samordning sker ej i fråga om sådan ersättning som lämnas från försäkring som tecknats och i sin helhet betalats av den skadade, såvida det ej är fråga om ersättning som lämnas enligt skadeståndsrättsliga regler eller ersättning för kostnader.

Preskription

§30a Ansökan om ersättning enligt dessa försäkringsvillkor skall göras inom tio år beträffande ideell ersättning från den dag då fordringen tidigast kunde göras gällande och inom sex år

- beträffande inkomstersättning och ersättning för förlust av underhåll från den dag ersättningen avser,
- beträffande begravningskostnad från dagen för dödsfallet,
- beträffande annan ersättning från den dag då den försäkrade har erlagt det belopp för vilket ersättning begäres.

Om ansökan görs vid en senare tidpunkt än vad som anges i första stycket är rätten till ersättning förlorad. Rätt till inkomstersättning och ersättning för förlust av underhåll föreligger dock från den dag som inföll sex år före anmälningdagen.

Den som kräver försäkringsersättning och som anmält skadan till försäkringsgivaren inom tid som har angivits i första stycket, har sedan försäkringsgivaren förklarat att slutlig ställning har tagits till ersättningsfrågan alltid sex månader på sig att begära omprövning enligt § 24 i de gemensamma villkoren.

§ 31 Upphörde 1993-01-01.

Undantag från försäkringen

§32 Ersättning lämnas ej för skada som orsakats av krigsåtgärd under krig vari riket befinner sig.

Om den skadelidande själv uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet har medverkat till skadan jämkas ersättningen. Ersättning till förare som har gjort sig skyldig till rattfylleri enligt lagen om straff för vissa trafikbrott jämkas också, om föraren därvid

genom vårdslöshet har medverkat till skadan. Om en personskada lett till döden, kan ersättningen till efterlevande också jämkas, om den avlidne uppsåtligt har medverkat till dödsfallet. Jämkning av skadeersättning skall ske efter vad som är skäligt med hänsyn till den skadades medverkan och omständigheterna i övrigt.

Självrisk och lägsta ersättningsbelopp

§33 Ersättning enligt §§ 7 eller 8 inklusive eventuell dröjsmålsränta utges till den del beloppen sammanlagt överstiger 500 kr. Belopp under 100 kr utbetalas ej.

(Denna paragraf gäller inte för skadefall som godkänts enligt § 22a.)

Ansvarsbelopp

§34 För varje skadehändelse är AFA Trygghetsförsäkrings ansvarighet begränsad till 50 miljoner kr. Denna begränsning gäller även om flera personer, som omfattas av ett eller flera försäkringsavtal om TFA i AFA Trygghetsförsäkring, skadas samtidigt.

Rätt till skadeståndstalan

§35 Anställd får ej föra skadeståndstalan – med anledning av personskada som utgör arbetsskada – mot juridisk person som tecknat försäkringsavtal om TFA eller TFA-KL eller omfattas av PSA. Anställd får ej heller föra sådan skadeståndstalan mot arbetsgivare, anställd eller annan som omfattas av TFA, TFA-KL eller PSA.

Vad som ovan sagts gäller ej beträffande talan om ersättning för inkomstförlust enligt skadeståndslagen vid färdolycksfall.

§36 Om en anställd under försäkringstiden drabbas av personskada till följd av arbetsskada och han eller ersättningsberättigad efterlevande till honom enligt skadeståndsrättsliga grunder skulle haft rätt till ersättning från annan, skall rätten till sådan ersättning anses vara överlåten på AFA Trygghetsförsäkring.

§37 Återkrav mot arbetsgivare som tecknat försäkringsavtal om TFA hos AFA Trygghetsförsäkring eller anställd eller annan, som omfattas av TFA, får framställas endast om skadan vållats uppsåtligt eller genom grov vårdslöshet. Återkrav kan också ske om den som vållat skadan uppenbarligen varit påverkad av alkohol eller annat berusningsmedel.

Skadeförebyggande verksamhet

§38 AFA Trygghetsförsäkring har att lämna hjälp och stöd i arbetarskyddsverksamheten hos arbetsgivarna dels genom generell informationsverksamhet, dels efter framställning genom råd avseende enskild arbetsgivare. För denna verksamhet kan fastställas särskilda riktlinjer.

Denna skadeförebyggande verksamhet bedrivs under beaktande av det lokala samarbetet i arbetarskyddsfrågor.

BESTÄMMELSER FÖR AGS-KL OCH TFA-KL VID UTLANDSTJÄNSTGÖRING

Bestämmelsernas omfattning

§1 Dessa bestämmelser omfattar anställd som på arbetsgivarens uppdrag tjänstgör utomlands och som omedelbart före påbörjandet av utlandstjänstgöringen omfattades av svensk arbetskadeförsäkring, svensk arbetslöshetsförsäkring eller fullgjorde utlandstjänstgöring som omfattades av dessa bestämmelser. Bestämmelserna omfattar dock ej den som samtidigt är anställd hos utländsk juridisk person med vilken han träffat anställningsavtal innefattande regler om sociala förmåner.

§2 Anställd, vars utlandstjänstgöring avses vara eller varar mer än sex år, får efter överenskommelse mellan arbetsgivaren och den anställde undantas från TFA-KL. Sådan överenskommelse får även träffas med anställd som samtidigt har anställning hos utländsk juridisk person men inte träffat anställningsavtal med denna innefattande regler om sociala förmåner, samt med anställd som vid utsändandet ej var bosatt i Sverige.

Har sådan överenskommelse träffats skall Fora underrättas.

§3 Försäkringsavtal om AGS-KL och TFA-KL gäller i fall som anges ovan med den omfattning som framgår av §§ 9, 10 och 11 i de gemensamma försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring eller med den omfattning som särskilt angetts av Fora i försäkringsbekräftelsen.

§4 Vid utlandstjänstgöring gäller i tillämpliga delar de gemensamma försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring samt för försäkringsvillkoren för TFA-KL med de ändringar och tillägg som framgår av nedan upptagna

- a) allmänna bestämmelser vid utlandstjänstgöring
- b) bestämmelser om TFA-KL vid utlandstjänstgöring.

I övrigt gäller de bestämmelser som fastställts av försäkringsgivarna.

Allmänna bestämmelser vid utlandstjänstgöring

Definitioner

§5 Med inkomst som skall ligga till grund för beräkning av förmån förstås den anställdes försäkringslön enligt reglerna i AFL, d v s lönetillägg som betingas av ökade levnadskostnader och andra särskilda förhållanden i sysselsättningslandet medräknas inte.

Samordning

§6 Samordning sker i fråga om ersättning som den anställde vid utlandstjänstgöring kan erhålla från av arbetsgivaren betald svensk eller utländsk försäkring, annan förmån som arbetsgivaren utger, svensk eller utländsk socialförsäkring eller enligt utländska skadeståndsrättsliga regler samt liknande svenska eller utländska ersättningar med motsvarande syfte som den förmån med vilken samordning skall ske.

§7 Vid bortfall av utländsk periodisk förmån med vilken samordning skett utges ersättning motsvarande bortfallet om detta per månad motsvarar minst 0,4% av prisbasbeloppet enligt AFL.

Skyldigheter för försäkrad

§8 Om AFA Trygghetsförsäkring så påfordrar är den försäkrade skyldig att vid försäkringsfall återvända till Sverige.

§9 Försäkrad är vid återkomst till Sverige skyldig att omedelbart göra anmälan till försäkringskassan.

Anmälan om utlandstjänstgöring

§10 Meddelande om att anställd tjänstgör i utlandet skall lämnas till Fora av arbetsgivaren

när den anställde ej längre har rätt till svensk sjukpenning enligt AFL.

Premier

§11 Arbetsgivare erlägger premier för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring för anställd vid utlandstjänstgöring enligt samma regler som för anställd i Sverige. Därutöver kan uttas särskild tilläggspremie enligt nedan i § 15 angivna bestämmelser.

Bestämmelser om TFA-KL vid utlandstjänstgöring

§12 Under tjänstgöring i utlandet omfattar TFA-KL även skadefall som beror av sjukdom och olycksfall, som kan antagas ha sin orsak i miljöfaktorer, som klart avviker från vad som förekommer inom Sverige eller sådana speciella risker som den anställde på grund av sin utlandsvistelse rimligen inte kan undvika om sjukskrivningstiden överstiger 180 dagar. Ersättning för fysiskt och psykiskt lidande av övergående natur (sveda och värk) lämnas dock även vid kortare sjukskrivning om det fysiska och psykiska lidandet har varit svårt.

§13 När ersättning enligt försäkringsvillkoren för TFA-KL skall fastställas enligt eller grundas på skadeståndsrättsliga regler avses därmed i Sverige gällande skadeståndsrättsliga regler.

§14 Vid bortfall av utländsk periodisk förmån med vilken samordning skett kan omprövning ske enligt § 23 i försäkringsvillkoren för TFA-KL.

§15 Arbetsgivaren skall erlägga särskild tilläggspremie enligt av AFA Trygghetsförsäkring fastställda regler för sådan anställd, som inte längre har rätt till svensk sjukpenning och som inte omfattas av läkekostnadsförsäkring tecknad av arbetsgivaren.

SÄRSKILDA FÖRSÄKRINGSVILLKOR OM TFA-KL GÄLLANDE FÖRTROENDEVALDA HOS KOMMUNER, LANDSTING, REGIONER, TROS- SAMFUNDET SVENSKA KYRKAN M FL

§1 Försäkringsavtal avseende TFA-KL omfattar även förtroendevalda hos den arbetsgivare som slutit försäkringsavtalet.

För den förtroendevalde gäller dessa särskilda försäkringsvillkor.

§2 Med förtroendevald avses person som utsetts att fullgöra förtroendeuppdrag för kommunal huvudmans räkning för vilket uppdrag ersättning inte utges av annan än den kommunala huvudmannen.

Med kommunal huvudman avses

kommun, kommunalförbund, landsting, region, eller trossamfundet Svenska kyrkan samt kommunförbund. Med kommunal huvudman avses vidare bolag, stiftelse eller dylikt som tecknat försäkringsavtal om TFA-KL och varöver huvudman, som anges i föregående mening, har ett avgörande inflytande.

§3 För förtroendevald gäller de gemensamma försäkringsvillkoren för AGS-KL, TFA-KL och Avgiftsbefrielseförsäkring samt försäkringsvillkoren för TFA-KL med nedan angivna undantag.

§4 Försäkringen gäller endast om olycksfallet eller arbetsjukdomen uppkommer i samband med den förtroendevaldes verksamhet i sådant uppdrag som anges i § 2 ovan.

§5 Vid ersättning för inkomstförlust tas ej hänsyn till inkomst som per år överstiger summan av 30 prisbasbelopp.

§6 Skadeanmälan skall bestyrkas av den försäkringsavtalsslutande huvudmannen.

UPPLYSNINGAR

Här finns information om vart man vänder sig med sina frågor om AFA-försäkringarna.

Allmän information och frågor om AFA-försäkringarna, försäkringsavtal, premiebetalning m m.

Fora AB

101 56 STOCKHOLM

Besöksadress: Vasagatan 12

Telefon 08-787 40 10

www.fora.se

Specifik information och frågor om aktuella AGS-KL- och TFA-KL-fall samt om Avgiftsbefrielseförsäkringen

**AFA Försäkring
106 27 STOCKHOLM**

**AGS-KL och
Avgiftsbefrielseförsäkringen**

Telefon 08-696 40 03

TFA-KL

Telefon 08-696 40 02

Besöksadress:

Klara Södra Kyrkogata 18

Telefon (vx) 08-696 40 00

Fax 08-696 45 45

www.afaforsakring.se

Information om AFA Försäkrings behandling av personuppgifter

Personuppgiftslagen avser att skydda individernas integritet när deras personuppgifter behandlas. AFA Försäkring vill därför informera om hur vi behandlar personuppgifter.

De uppgifter som registreras används för skadereglering samt utgör underlag för beräkning av försäkringsrisker, statistik, förebyggande av framtida skador samt forskning. Samtliga uppgifter hos AFA Försäkring behandlas med sekretess. Till myndighet utlämnas uppgifter enbart om en sådan begäran har stöd i lag.

Endast om forskningsprojekt har tillstånd av forskningsetisk kommitté lämnas uppgifter ut till forskare. Det som lämnas ut är namn, adress, personnummer och i förekommande fall diagnos eller skadeart med skadehändelse. Den som berörs blir kontaktad och får bestämma om han/hon vill vara med i forskningsprojektet. Deltagande är frivilligt. För den som avböjer kommer uppgifterna inte att användas.

Den som vill få ett registerutdrag avseende sig själv kan skriva till AFA Försäkring, Registerutdrag Skadereglering, 106 27 Stockholm och ange sitt personnummer samt underteckna begäran själv.